

Petra Košnik, dr. Natalija Vovk-Ornik

Individualiziran program za otroka s posebnimi potrebami kot temeljni načrt individualizacije z vidika ravnateljeve vloge

XXXII. STROKOVNO SREČANJE RAVNATELJIC IN RAVNATELJEV OSNOVNEGA ŠOLSTVA
Grand hotel Bernardin, Portorož 6. in 7. november 2023

ČASOVNICA 1

12.15 – 13.45

ČAS	DEJAVNOST
12. 15 – 12. 20	Prihod, predstavitev ter napoved vsebine.
12. 20 – 12. 35	Individualiziran program kot temeljni načrt individualizacije
12. 35 – 13. 15	Delo po delavnicah
13. 15 – 13. 45	Poročanje in zaključek

ČASOVNICA 2

15.15–16.45

ČAS	DEJAVNOST
15. 15 – 15. 20	Prihod, predstavitev ter napoved vsebine.
15. 20 – 15. 35	Individualiziran program kot temeljni načrt individualizacije
15. 35 – 16. 15	Delo po delavnicah
16. 15 – 16. 45	Poročanje in zaključek

ČASOVNICA 3

11.45–13.15

ČAS	DEJAVNOST
11.45 – 11.50	Prihod, predstavitev ter napoved vsebine.
11.50 – 12.05	Individualiziran program kot temeljni načrt individualizacije
12.05 – 12.45	Delo po delavnicah
12.45 – 13.15	Poročanje in zaključek

Individualizirani program (IP)

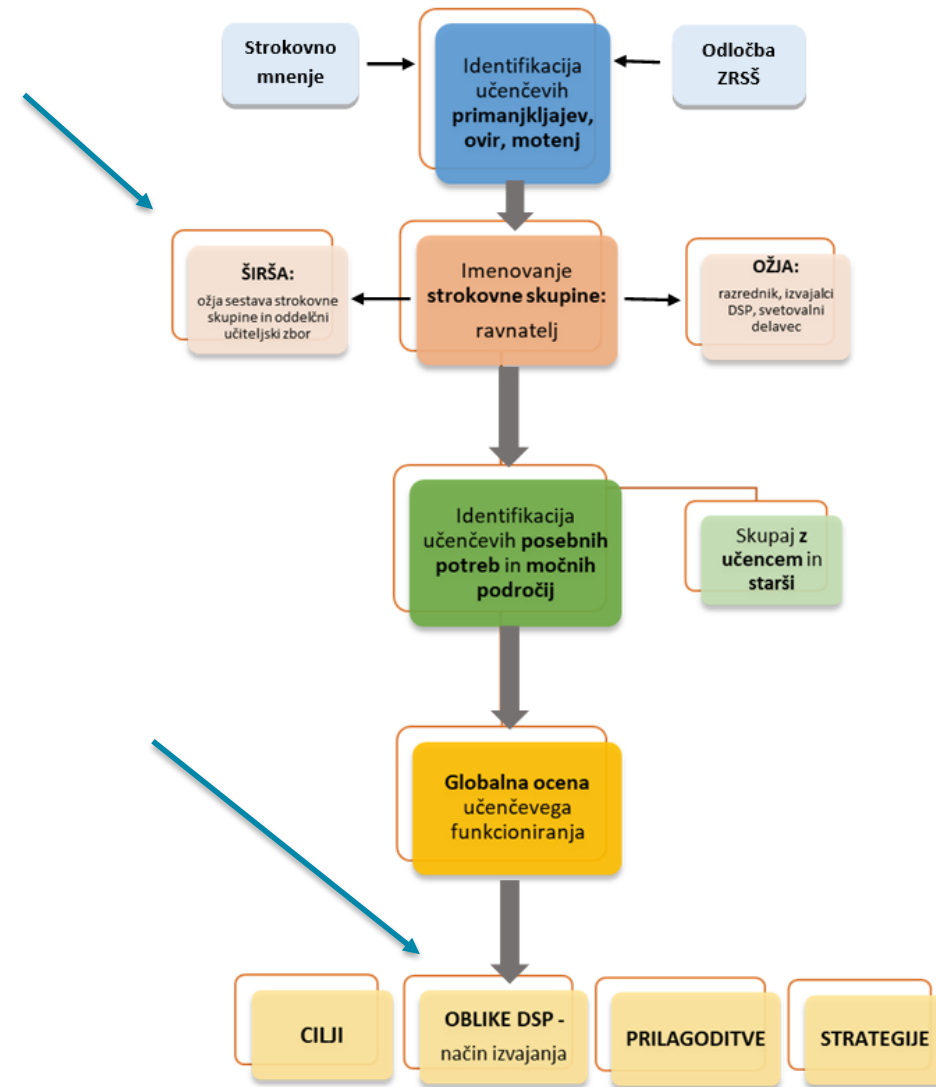
- dokument, ki je otrokova pravica in šola zavezuje k udeležanju odločbe o usmeritvi,
- most in ključ do individualizacije (Galeša, 1995),
- procesni dokument (Kiswarday, 2018),
- vodič, kako zadovoljiti otrokove posebne potrebe (Jurišič, 2006),
- načrt individualizacije, ki omogoča proces spremljanja otrokovega razvoja in prilagajanje vzgojno izobraževalnega procesa ter drugih oblik podpore in pomoči otroku (Košnik, Plavčak, Vovk-Ornik, idr., 2023)...

Individualiziranega programa ne pripravljamo zaradi določb ZUOPP-1 (globe!) ali zaradi Inšpektorata ali zaradi otrokovih staršev temveč....

- Za otroka, kot njegovo pravico (ZUOPP-1).
- Zaveza za šolo pri odgovornem udejanjanju odločbe o usmeritvi (Kiswarday, 2018).
- Zbirnik smernic za strokovne delavce, kako spodbujati in podpirati otrokov razvoj (Pulec Lah, 2002).

- ✓ **timsko načrtovan,**
- ✓ **merljivi kratkoročni in dolgoročni cilji,**
- ✓ **živ dokument (evalvacija!).**

E
V
A
L
V
A
C
I
J
A

Vir: Organigram je slika iz priročnika Individualizirani program, Priročnik za kakovostno pripravo in evalvacijo individualiziranega programa za otroke s posebnimi potrebami, str. 15, 2023, ZRSŠ

Delo v treh delavnicah

- Razdelite se v 3 skupine.
- Vsaka skupina prejme delovni list oz. izhodiščno besedilo za delo z vprašanji.
- Preglejte oz. izpolnite izhodiščno besedilo.
- Pogovorite se o zastavljenih vprašanjih.
- Vsaka skupina prejme na DL tudi QR kodo preko katere izbrani član skupine ob koncu zapiše odgovora na zastavljeni vprašanji.

1

**Različne
oblike
izvajanja
dodatne
strokovne
pomoči**

2

**Svetovalna
storitev**

3

**Delovanje
strokovne
skupine**

Sodelovalno poučevanje z izvajalcem DSP kot priložnost za interdisciplinarno povezovanje – pozitivni učinki

Pomoč učencu je bolj povezana z aktualnim šolskim delom

Boljša socialna vključenost učenca

Manj neželenega vedenja pri učencu

Razvijanje zaupanja med sodelavci

Dvig strokovne kompetentnosti strokovnih delavcev

Kakovostnejša (učinkovitejša) pomoč učencu

Celosten vpogled v učenčevo funkcioniranje (osnova za prilagoditve,...)

Nižja stopnja
poklicnega
stresa (Kiswarday
in Drljič, 2018)

Sodelovalno poučevanje pri izvajanju dodatne strokovne pomoči –

pogoji za izvajanje

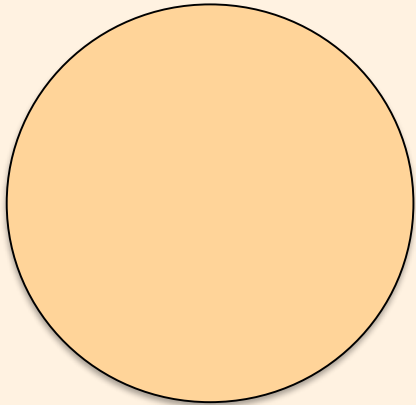

Učinkovito sodelovanje učitelja in izvajalca DSP: zaupanje, kolegialnost, skupno razumevanje takega načina dela, strokovna odprtost in odprta komunikacija.

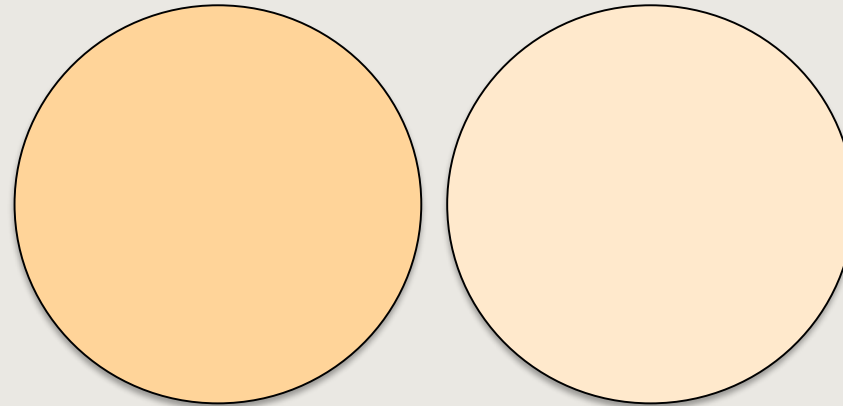

Skupina 1: Različne oblike izvajanja dodatne strokovne pomoči

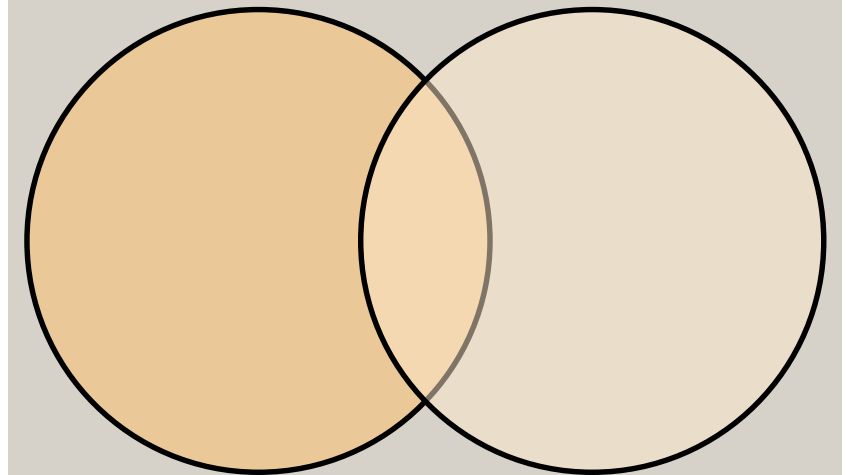
- Disciplinarna obravnava

- Multidisciplinarna obravnava

- Interdisciplinarna obravnava

Skupina 2: Svetovalna storitev

Svetovalne storitve izvajajo **vsí strokovni delavci**, ki sodelujejo pri izvajanju vzgojno-izobraževalnega programa.

Dejavnosti svetovalne storitve so načrtovane **na dveh ravneh**: (1) **neposredno povezane z učencem**, (2) **na ravni VIZ**.

Evidenco dejavnosti, neposredno povezanih z učencem (raven 1), strokovni delavci vodijo na dogovorjen način na šoli (LoPolis, e-Asistent, druge oblike dnevnikov, z zapisi datumov izvedbe v nabor dejavnosti idr.).

Načrtovane dejavnosti na ravni VIZ (raven 2) so del LDN.

Dejavnosti svetovalnih storitev so razporejene v skladu z učenčevimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami na različna področja dela: z učencem, vrstniki, starši, strokovnimi delavci in zunanjimi institucijami.

Koordinator strokovne skupine izvaja in spremlja izvajanje dejavnosti svetovalne storitve ter njihovo evidenco (opozori druge izvajalce na pomanjkljivosti pri izvajanju ali evidentiranju).

PREGLEDNICA 10: Nabor dejavnosti svetovalne storitve, neposredno povezane z učencem, in evidentiranja – (del IP)

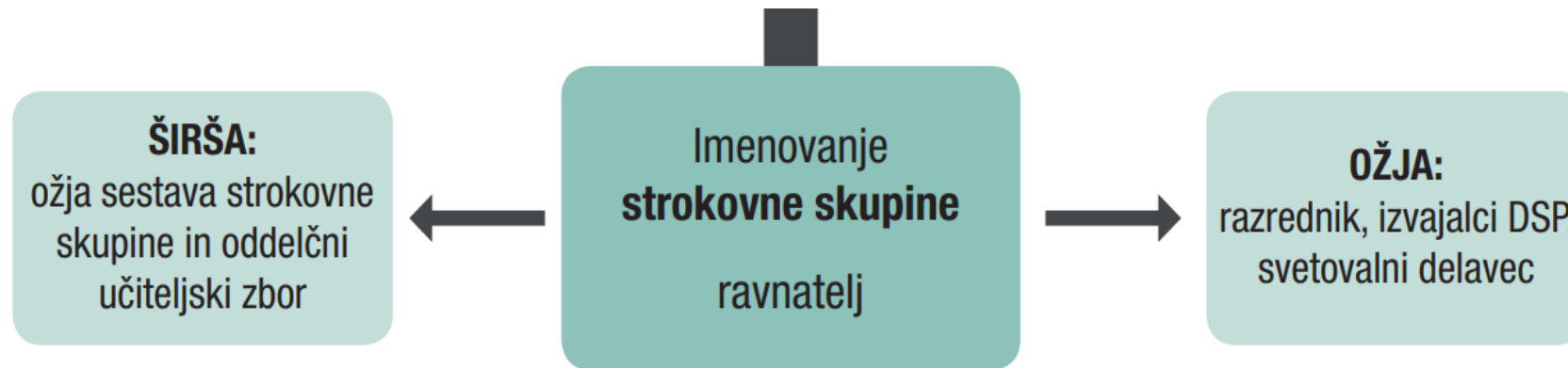
Strokovni delavec označi izvedene dejavnosti in ob tem zapiše datum izvedbe.	
Delo z učencem	Datum izvedbe
☐ svetovanje glede ustreznih prilagoditev in pripomočkov, ☐ hospitacije v oddelku, ☐ pomoč in podpora učencu v skupinskih oblikah DSP (ali v paru) ²⁵ ☐ svetovanje glede prilagoditev v domačem okolju, ☐ svetovanje glede ustreznosti izbire poklica, ☐ svetovanje ob konkretno izpostavljenih problemih, dilemah, vprašanjih ... ☐ drugo: _____	
Delo s starši (dodatno, poleg načrtovanega v LDN)	Datum izvedbe
☐ svetovanje staršem ob vključitvi, ☐ predstavitev pomena in izvajanja specialnih znanj, ☐ svetovanje glede prilagojenih gradiv ter prilagojenih pripomočkov, ☐ delavnice za starše, sorojence in širšo družino (stari starši), ☐ svetovanje ob konkretno izpostavljenih problemih, dilemah, vprašanjih ... ☐ drugo: _____	

PRIMER

Vir: Ključne smernice za načrtovanje dejavnosti svetovalne storitve, Priročnik za kakovostno pripravo in evalvacijo individualiziranega programa za otroke s posebnimi potrebami, str. 79, 2023, ZRSŠ

Skupina 3: Delovanje strokovne skupine

- Strokovna skupina je tim, povezan s skupnim namenom uresničevanja IP, torej **spodbujanja optimalne (socialne in učne) vključenosti učenca** in v ta namen načrtovanih ciljev, strategij dela, prilagoditev in drugih oblik pomoči.

Vloge članov strokovne skupine

Razrednik - vodja strokovne skupine ter nosilec IP.

Izvajalec DSP je koordinator strokovne skupine in izvaja DSP za premagovanje primanjkljajev, ovir oziroma motenj v različnih oblikah ter sodeluje z učitelji pri uresničevanju IP v učnem procesu. Pripravi prvi osnutek IP.

Učitelj, ki izvaja DSP kot učno pomoč, poleg nudenja učne pomoči aktivno sodeluje v celotnem procesu uresničevanja IP.

Svetovalni delavec ima tako posvetovalno kot aktivno vlogo v strokovnih skupinah.

Učitelji (predmetni, podaljšano bivanje) – prilagajajo vzgojno-izobraževalni proces za učenca in skrbijo za njegovo socialno vključenost.

Protokol dela strokovnih skupin

- Jasna porazdelitev nalog in odgovornosti članov strokovne skupine.
- Nosilci dejavnosti in časovna opredelitev delovanja strokovne skupine.

PODROČJE DELA	ČASOVNICA	OPREDELITEV NALOG	ODGOVORNOST
PRIPRAVA IN PREGLED IP	JUNIJ – SEPTEMBER (oz. ob prihodu nove odločbe v roku 30 dni)	Priprava osnutka IP-ja (na podlagi izvedenih evalvacij ali novo prejete odločbe in strokovnega mnenja)	Koordinator
	JUNIJ – SEPTEMBER (možno celo leto in ob novi odločbi)	Pregled in dopolnitev, posvetovanje med člani, določitev glavnih ciljev ter prilagoditev ...	Ožja strokovna skupina
	SEPTEMBER (oz. v 30 dneh ob novi odločbi)	Pridobitev podpisov članov ožje strokovne skupine, vnos izvajalcev, vpis urnika	Koordinator
		Dopolnitev/sprememba prilagoditev in ciljev dela	Ožja strokovna skupina
		Seznanitev staršev z IP ²	Razrednik (skupaj s koordinatorjem)
EVALVACIJE	JANUAR IN MAJ (JUNIJ)	Evalvacija napredka ob koncu o.c. obdobja.	Širša strokovna skupina
		Zapis povzetka evalvacije	Razrednik
		Preveriti ustreznost področij dela, prilagoditev ter ciljev, po potrebi prilagoditi	Ožja strokovna skupina
		Pregled zapisov ob evalvaciji, tisk ter vložiti k IP-ju	Koordinator
		Vnos ugotovljenih sprememb v IP	Koordinator
STROK. SKUPINA SVET. STORITEV	AVGUST	Imenovanje strokovne skupine. Priprava načrta izvedbe svetovalne storitve na ravni VIZ in umestitev v LDN.	Vodstvo šole
	Ob pripravi novega IP-ja	Priprava in načrtovanje ciljev svetovalne storitve	Ožja strokovna skupina
	CELO LETO	Zapis dodatnega neposrednega dela glede na posebne vzgojno-izobraževalne potrebe učenca	Izvajalci dodatnih del (zapis v evidenco ur npr. Lopolis, e-Asistent ...)
TIMSKI SESTANKI	CELO LETO	Uskladi z ostalimi člani strokovne skupine ustrezen termin in skliče timski sestanek	Razrednik
		Piše zapisnik in ga vloži v osebno mapo učenca	Koordinator
		Vodi sestanek	Razrednik
		Prenaša informacije znotraj strokovne skupine	Koordinator
		Skrbi za redno komunikacijo s starši in prenos informacij	Razrednik

Individualizirani program

<https://www.zrss.si/izdelek/individualizirani-program-prirocnik-za-kakovostno-pripravo-in-evalvacijo-individualiziranega-programa-za-otroke-s-posebnimi-potrebami/>

REPUBLIKA SLOVENIJA
GOV.SI

Izobraževalni program devetletne osnovne šole s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo

Navodila

- [Navodila za izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo za devetletno osnovno šolo \(2003\)](#) (pdf, 402 KB)
- [Smernice za pripravo in spremljanje individualiziranega programa za otroke s posebnimi potrebami v programu devetletne osnovne šole s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo](#) (pdf, 2,1 MB)

Smernice: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Izobrazevanje-otrok-s-posebnimi-potrebami/smernice-za-pripravo-in-spremljanje-individualiziranih-programov-za-otroke-s-PP.pdf>